

PEDAGOGISCH BELEID 'T KALFJE

Binnen ons pedagogisch beleid onderscheiden we drie belangrijke deelgebieden:

- A. Scheppen van ontwikkelingsmogelijkheden**
- B. Verzorgen van kinderen**
- C. Overbrengen van waarden en normen**

A. SCHEPPEN VAN ONTWIKKELINGSMOGELIJKHEDEN

Binnen de totale ontwikkeling van het kind zijn een aantal ontwikkelingsterreinen te onderscheiden:

- a. lichamelijke ontwikkeling
- b. sociaal-emotionele ontwikkeling
- c. cognitieve ontwikkeling
- d. creatieve ontwikkeling
- e. taalontwikkeling
- f. ontwikkeling identiteit en zelfredzaamheid.

Afhankelijk van de leeftijd en de specifieke situatie van het kind zijn bepaalde terreinen meer of minder aan de orde. Voor elk aspect van de ontwikkeling van de kinderen moet aan een aantal randvoorwaarden worden voldaan;

ad a. Lichamelijke ontwikkeling;

De lichamelijke of motorische ontwikkeling is onder te verdelen in grove motoriek (lopen, klimmen, kruipen, e.d.) en fijne motoriek (puzzelen, kleuren, plakken e.d.) Om de lichamelijke ontwikkeling te stimuleren krijgen de kinderen de ruimte om zowel binnen als buiten bezig te zijn met bewegen.

De grove motoriek wordt ontwikkeld door gebruik te maken van speelmaterialen als fietsen, loopklossen, klim- en klautermateriaal, glijbaan, schommels. De activiteiten kunnen bestaan uit vrijspel, geleid spel, fantasiespel en bewegingsspel.

De ontwikkeling van de fijne motoriek wordt gestimuleerd door de volgende materialen; blokjes, puzzels, duplo, kralen rijgen, tekenen, plakken, verven, kleien.

Om het lichaamsbesef te bevorderen worden regelmatig zintuiglijke spelletjes zoals horen, zien, ruiken en voelen met de kinderen gedaan. Ook wordt gebruik gemaakt van liedjes en opzegversjes waarbij delen van het lichaam aangewezen worden, zoals "dit zijn mijn wangetjes" en "hoofd, schouders, knie en teen".

ad b. Sociaal-emotionele ontwikkeling;

Het bestaan van een kind is ondenkbaar zonder relaties met andere kinderen en volwassenen. Door positief in te gaan op verschillende emoties, zoals blijdschap, verdriet, woede, angst en onverschilligheid, wordt het kind geleerd om met de eigen gevoelens om te gaan en deze gevoelens aan anderen duidelijk te maken. Er wordt naar het kind geluisterd en meegeleefd in de situatie.

De peuter moet nog leren in groepsverband te spelen en te ontdekken wat hij met speelgoed kan doen. Hij leert dit door stimulering van leidster en het zien spelen van andere kinderen. Samenspelen is soms erg moeilijk. Kleine conflicten worden (meestal) onderling opgelost in het spel. Ingrijpen is alleen noodzakelijk als het kind fysiek of psychisch pijn wordt gedaan.

De sociale houding van het kind komt overeen met zijn leeftijd en ontwikkelingsniveau. Naarmate de peuter ouder wordt, zal hij leren meer rekening te houden met anderen, elkaar te respecteren, voorzichtig en zorgvuldig om te gaan met het speelgoed en zo goed mogelijk te helpen met opruimen.

Door complimentjes en opbouwende kritiek wordt een positief beeld bij een peuter ontwikkeld. Door niet in te grijpen tenzij het echt nodig is, leert het kind de gevolgen van zijn gedrag, leert hij zelf verantwoordelijk te zijn en voelt hij zich veilig in zijn omgeving.

ad c. Cognitieve (verstandelijke) ontwikkeling;

D.m.v. puzzels, spelletjes, kleuren, vormen en getallen wordt het denkvermogen gestimuleerd. Ook voorleesboeken en seizoensthema's spelen hierbij een rol. Het kind leert waar te nemen, ordenen en sorteren. Hierbij is het van belang een omgeving te creëren die prikkelend en uitdagend is, het juiste materiaal aan te bieden en het kind spelenderwijs begrippen bij te brengen (rood rondje, blauw blokje, etc.)

ad d. Creatieve ontwikkeling;

Deze ontwikkeling komt tot uiting door het kind te laten kennismaken en te laten experimenteren met creatieve middelen zoals; klei, verf, lijm, papier, lapjes stof, zand en water. Deze activiteiten worden deels gestuurd en deels overgelaten aan het kind, door vrije expressie.

e. Taalontwikkeling;

Taalontwikkeling is het leren begrijpen en vormen van woorden en zinnen. Via een taal kan een kind denken, communiceren met leeftijdsgenootjes en volwassenen, en zijn emoties uitdrukken. Op de peuterspeelzaal wordt altijd Nederlands gesproken, maar anderstalige ouders worden gestimuleerd om zoveel mogelijk hun eigen taal te spreken met hun kind, waarbij elke ouder de moedertaal aanhoudt. Om de (Nederlandse)taal te ontwikkelen worden er dagelijks boekjes voorgelezen, gesprekjes gevoerd, liedjes gezongen en gestimuleerd om zelf een boekje te "lezen."

f. Ontwikkeling identiteit en zelfredzaamheid;

In de omgang met andere kinderen en volwassenen ontdekt het kind zijn eigen identiteit en mogelijkheden. Om de identiteit te stimuleren wordt regelmatig de voornaam van het kind gebruikt. Zo leert hij wie hij is, hoe hij heet en dat hij iemand is. Ook leert het kind de namen van de andere kinderen. Het kind wordt zo gestimuleerd om eigen keuzes te maken (met wie spelen). Ook wordt het kind geleerd om te gaan met de andere sekse. De zelfredzaamheid wordt gestimuleerd door zelf de jas/schoenen aan te trekken en zelf iets op te ruimen. Hierdoor leren de peuters hun eigen verantwoordelijkheden. Hierbij wordt gekeken naar en gelet op wat het kind al kan en waar hij op dat moment aan toe is.

UITVOERING

Peuters hebben behoefte aan structuur. Door thema's te gebruiken voorzie je in deze behoefte. Door vanuit een thema te werken, kun je de aandacht van kinderen op 1 zaak richten;

stimuleren van het aanleren van begrippen, samenhang begrijpen en onthouden (herhaling), bepaalde sfeer scheppen die kenmerkend is voor een bepaald thema (bijvoorbeeld Sinterklaas).

Thema's moeten aansluiten bij de leefwereld van het kind. Bijv. actuele gebeurtenissen; geboorte broertje/zusje, tijd van het jaar, verjaardag, etc. Met een aantal toepasselijke activiteiten wordt een thema met de groep bewerkt.

Activiteiten/onderwerpen:

- jaargetijden
- sinterklaasfeest
- kerstfeest
- Pasen
- actuele gebeurtenissen
- uitstapje verjaardag juffen
- feesten/verjaardagen
- verkleed/pannenkoekenfeest

Feesten en verjaardagen

Aan feesten, zoals sinterklaas, het kerstfeest en Pasen wordt aandacht besteed. De viering wordt aangepast aan de leeftijd van de peuters. Bij het vieren van een verjaardag mag er getrakteerd worden. Aan de ouders wordt gevraagd geen snoep uit te delen. Ouders zijn welkom het verjaardagsfeest van hun kind mee te vieren.

B. VERZORGEN VAN KINDEREN

De aard van de verzorging is in belangrijke mate afhankelijk van de leeftijd van het kind. De peuterspeelzaal heeft een eigen dagindeling. Binnen het aandachtsgebied verzorging gaat het om de volgende thema's;

- a. veiligheid
- b. hygiene
- c. fysieke omgeving
- d. voeding
- e. ziek zijn (verdriet)
- f. ontruiming- en rampenplan

ad a. Veiligheid

- het toezicht op de kinderen bij binnen- en buitenspelen;
- de controle van spel materiaal en meubilair bij aanschaf en gebruik;
- de verhouding volwassenen/kinderen;
- gifvrij creatief materiaal;
- schoonmaakmiddelen op veilige hoogte of goed opgeborgen.

ad b. Hygiene

- de aanwezigheid van reservekleding;
- het reinigen van speelgoed;
- de persoonlijke hygiëne van de kinderen en de leidsters.

ad c. fysieke omgeving

- de inrichting van de binnenruimtes met daarbij de mogelijkheden voor het kind om te spelen
- de inrichting van de buitenruimte met daarbij de mogelijkheden voor het kind om te spelen
- de oppervlakte van de ruimtes
- de verlichting
- de verwarming
- de akoestiek
- de ventilatie

ad d. voeding

- rekening houden met allergieën en dieten
- toezien op de inhoud van de trommels en evt. ouders daar op aanspreken
- dagelijks fruit

ad e. ziek zijn

- de handelwijze wanneer het kind in de loop van de ochtend ziek wordt;
- wanneer een kind wel of niet mag komen met een bepaalde ziekte (zie lijst GGD);
- de peuterspeelzaal wordt zo snel mogelijk op de hoogte gebracht van de ziekte;
- bij onoverkomelijk verdriet van het kind wordt de ouder/verzorger z.s.m. op de hoogte gebracht.

f. ontruiming- en rampenplan

- aanwezigheid en de toegankelijkheid van het plan voor iedereen;
- aanwezigheid van een nooduitgang;
- de controle op en het oefenen van het ontruimingsplan;
- aanwezigheid een brandblusapparaat.

C. OVERBRENGEN VAN WAARDEN EN NORMEN

Het is belangrijk dat kinderen en ouders de normen en waarden herkennen in de peuterspeel-zaal, ondanks verschillen tussen kinderen. Deze verschillen kunnen voortkomen uit een andere etnische afkomst maar ook uit een verschil in sociaal milieu. De verschillen moeten bespreekbaar worden op basis van wederzijds respect. Gelet moet worden op:

- de rechten en plichten van een kind. Als basis wordt hierbij de "universele verklaring van de rechten van het kind" gehanteerd;
- het omgaan met "goed en kwaad" en belonen en straffen;
- het omgaan met verjaardagen en feesten.